

Küresel risk iştahu kırılğan bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep haftanın ilk gününde karışık bir tablo çizdi. ABD’de fabrika siparişleri Ekim ayında aylık bazda %3,6 ile tahminlerin ötesinde daralma gösterdi. Almanya’da Ekim’de ihracat ve ithalat artış beklentilerine karşın gerileyerek ekonomik aktiviteye dair zayıf sinyaller verdi. Suudi Arabistan Enerji Bakanı açıklanan petrol arz kesintilerinin kesin bir şekilde uygulanacağını ve gerekirse yılın ilk çeyreğinin ötesine de uzatılabileceğini söyledi. Bu ortamda ABD 10 yıllık tahvil faizi 6 baz puan artışla %4,29’a yükselirken, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 1 baz puan gerilemeyle %2,35 seviyesine geldi. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,2 gerilerken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %0,5 düşüş gösterdi. Dolar endeksi %0,4 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,8 değer kaybetti. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,1 gerilerken, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında %7,1 düşüş gözlemlendi. Dün gün içinde 2135 doların üzerini gören altının ons fiyatı daha sonra geriledi ve günü %2,0 düşüşle kapattı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahu haftanın ilk gününde pozitif seyrini sürdürdü. TÜİK Kasım ayı enflasyon rakamlarını yayımlarken, veriler beklentilerin bir miktar altında geldi. TCMB Eylül ayı finansal kesim dışındaki firmaların net döviz pozisyonlarını açıklarken, Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) gerçekleştirdiği tahvil ihracı ile 14,6 milyar TL borçlandı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri haftanın son gününde sırasıyla %0,8 ve %1,0 artış kaydetti. Ülke risk primi hafif yükselse de, TL cinsi uzun vadeli tahvil faizlerinde düşüş sürdü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında %0,1 değer kazandı.

Yeni günde küresel piyasalarda risk iştahu artan jeopolitik gerilimlerin etkisiyle kırılğan bir seyir izliyor. Çin’de Caixin hizmet endeksi Kasım’da 50,4’den 51,5’e yükseldi ve genişleme bölgesinde kalmayı sürdürdü. Avustralya Merkez Bankası beklentilerle uyumlu şekilde politika faizini %4,35’de sabit tuttu. Bugün küresel tarafta gelişmiş ülkelerin Kasım ayı nihai bileşik ve hizmet satın alma

Günlük Değişimler

Dolar/TL	28,93 ▲ 0,1%	BİST 100	8.087 ▲ 0,8%
TR 2Y	38,49 ▼ -138 bp	TR 10Y	24,61 ▼ -90 bp
DX	103,7 ▲ 0,4%	MSCI Dünya	3.027 ▼ -0,5%
Altın (ons, \$)	2.030 ▼ -2,0%	ABD 10Y	4,29 ▲ 6 bp
Brent (varil, \$)	78,0 ▼ -1,1%	Karbon (ton, €)	70,4 ▼ -2,9%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
Dolar/Meksika Pesosu	1,6%
Dolar/Brezilya Reali	1,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,9%
Dolar Endeksi	0,4%
Dolar/Japon Yeni	0,3%
Euro/Dolar	-0,4%
İngiliz Sterlini/Dolar	-0,6%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,8%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,2%
MSCI Asya Pasifik	0,0%
MSCI GOÜ	-0,2%
MSCI GOÜ Avrupa	-0,2%
MSCI Avrupa	-0,2%
MSCI Dünya	-0,5%
MSCI Kuzey Amerika	-0,5%
MSCI Latin Amerika	-1,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Geliřme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Euro Bölgesi	ÜFE (aylık değişim)	Ekim		%0,5

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

yöneticileri endeksi (PMI) verileri yayımlanacak. Ayrıca, Euro Bölgesi Ekim ayı üretici fiyat endeksi (ÜFE) takip edilecek. Yurtiçinde ise TCMB Kasım ayı fiyat gelişmeleri raporu ile reel efektif döviz kuru verilerini açıklayacak.

Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) Kasım'da piyasa ortalama beklentilerinin bir miktar altında gelirken, yıllık enflasyon hafif yükseldi. TÜFE Kasım'da aylık bazda %3,3 artarken, yıllık enflasyon Ekim'deki %61,4'ten %62,0'a çıktı. Momentum göstergeleri gerileyerek yukarı yönlü risklerin hafiflediğini teyit etti. Aylık bazda enflasyona en yüksek katkı Kasım'da da konut ve gıdadan geldi. Konutta aylık enflasyon %11,2 seviyesinde gelirken, genel enflasyona katkısı 1,4 yüzde puan oldu. Aylık bazda gıda enflasyonu %2,8 ile görece ılımlı seyrederken, genel enflasyona katkısı 0,7 yüzde puanda kaldı. Bazı alt kalemlerde hızlı artış olsa da mal ve hizmet fiyatlarının her ikisi de yavaşlamayı sürdürdü. Kasım'da mal fiyatları aylık bazda %3,5 artarken, yıllık enflasyon Ekim'deki %51,5'ten %52,1'e yükseldi. Hizmet grubu aylık enflasyonu Kasım'da %2,8 ile önceki aya göre yavaşlasa da yıllık enflasyon Ekim'deki %88,6'dan %89,7'ye yükseldi. Çekirdek göstergeler Kasım'da ayrışsa da genel olarak iyileşme sürdü. Kasım'da yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yi-ÜFE) aylık bazda %2,8 artarken, yıllık enflasyon Ekim'deki %39,4 olan yakın dönemin dip seviyesinden %42,2'ye yükseldi.

TCMB Eylül ayı itibarıyla finans dışı kesimin döviz varlık ve yükümlülüklerini açıkladı. Buna göre, bir önceki aya göre reel sektörün döviz cinsi varlıkları 1,6 milyar dolar azalırken, döviz cinsi yükümlülüklerinde düşüş 2,2 milyar dolar oldu. Böylece toplam döviz açığı pozisyonu 75,6 milyar dolardan 75,0 milyar dolara geriledi. Kısa vadeli döviz fazla pozisyonu ise 67,0 milyar dolardan 65,5 milyar dolara indi.

HMB dün gerçekleştirdiği tahvil ihalesi ile toplamda 14,6 milyar TL borçlandı. 2 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihalesinde rekabetçi olmayan teklifler dahil toplamda 14,6 milyar TL borçlanmaya gidilirken, ihalede ortalama yıllık bileşik faiz %40,5 seviyesinde gerçekleşti.

COP28'in dördüncü gününde öne çıkan temalar finans, ticaret, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hesap verilebilirlik oldu. Japonya ve Fransa, Afrika Kalkınma Bankası'nın (AfDB) ve Amerika Kıtası Kalkınma Bankası'nın (IDB) iklim ve kalkınma için IMF Özel Çekme Hakları'ndan (SDRs) yararlanma planını destekleyeceklerini açıkladı. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile Almanya Federal Ekonomik İşler ve İklim Eylemi Bakanlığı bir anlaşma imzaladı. Buna göre kurulmuş olan İklim Sendikasyon Platformu ile 225 milyon euroya kadar özel sektör finansmanının harekete geçirilmesi hedefleniyor. 30 milyon tutarında kısmi garanti Uluslararası İklim Girişimi tarafından sağlanacak. "İnovatif bir garanti aracı" olarak tanıtılan platform 7,5 kaldıraç hedefliyor. Platform Doğu Avrupa ülkeleri, Balkanlar, Türkiye, Güney ve Doğu Akdeniz ülkeleri ile Orta Asya ülkelerini kapsayacak.

COP Gündemi

Fosil yakıt kaynaklı karbondioksit emisyonlarının 2023'te rekor seviyeye ulaşması bekleniyor. Küresel Karbon Projesi'nin yayımladığı araştırmaya göre geçtiğimiz on yılda emisyonlardaki artış hızı dikkate değer bir biçimde yavaşladı fakat artış sürüyor ve 2023'te 2022'ye kıyasla fosil yakıt emisyonlarında %1,1'lik bir artış olacağı öngörülüyor. Araştırmacılar fosil yakıt kaynaklı emisyonlar mevcut seviyesinde devam ederse küresel ısınmayı 1,5 derecede tutmak için sahip olunan karbon bütçesinin 7 yıl içinde harcamaçığını ortaya koyuyor. Rapor en büyük tarihsel kirleticiler olan ABD ve AB'nin 2023'te emisyonlarını azalttığını fakat günümüzde dünyanın birinci ve üçüncü kirleticileri olan Hindistan ve Çin'in emisyonlarını artırdığını ortaya koyuyor.

Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Humberto Lopez, Türkiye'de elektrik iletim alanında 750 milyon doları bulabilecek yeni bir finansman operasyonu hazırlıklarına başladıklarını söyledi. Lopez, Türkiye'nin enerji üretiminin karbonsuzlaşmasına yardımcı olacak bir plan hazırladığını belirterek, ülkenin yenilenebilir enerji kurulu gücünü önemli ölçüde artıracacağını vurguladı. Planın 12 yılda yaklaşık 100 milyar dolara mal olacağına dikkati çeken Lopez, 60-75 milyar dolarlık üretim, 10 milyar dolarlık iletim ve 8-10 milyar dolarlık dağıtım yatırım ihtiyacı olmasının beklendiğini ifade etti. Lopez, Dünya Bankası'nın bu kapsamda elektrik iletim alanında 750 milyon doları bulabilecek yeni bir finansman operasyonu hazırlıklarına başladığını sözlerine ekledi.

Kalkınma Gündemi

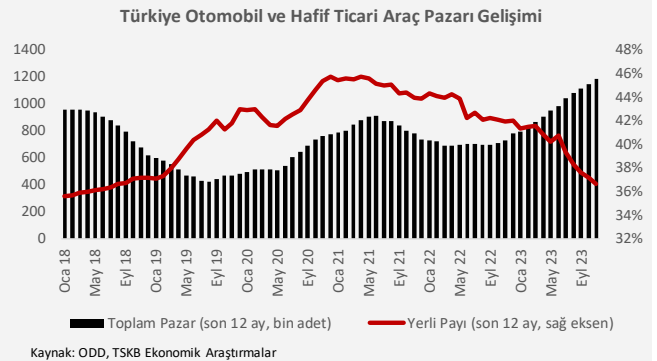

Şirket ve Sektör Haberleri

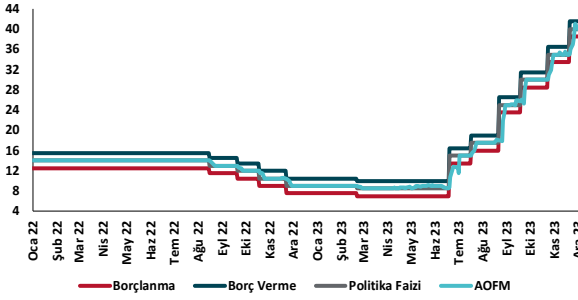
Garanti Bankası 259,5 milyon dolar ve 142,5 milyon euro tutarında iki ayrı dilimden oluşan sendikasyon kredisi anlaşması imzaladı. 367 gün vadeli kredinin toplam maliyeti dolar dilim için SOFR + %3,50, euro dilim için Euribor + %3,25 olarak gerçekleşti.

Aselsan, Savunma Sanayi Başkanlığı ile 556,7 milyon TL ve 30,2 milyon dolar tutarında bir sözleşme imzaladı. İnsansız Hava Araçlarında (İHA) kullanılmak üzere Elektronik Harp Sistemleri'nin geliştirilmesi, üretimi ve entegrasyonu içeren sözleşme kapsamında teslimatlar 2025-2029 yılları arasında gerçekleşecek.

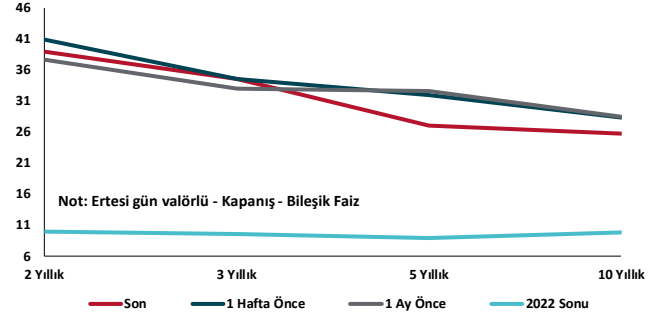
Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği (ODMD) Kasım ayına ait verileri açıkladı. Buna göre, geçtiğimiz ay yurt içinde 114.040 adet otomobil ve hafif ticari araç satıldı. Söz konusu rakam geçtiğimiz yılın aynı ayına göre %39,8, son 5 yılın Kasım ayı ortalamasına göre ise %69,7 artışa işaret ediyor. Kasım ayı verisiyle birlikte son 12 ayda gerçekleşen satışlar 1 milyon 184 bin adetle rekor tazeledi. Kasım ayında yerli araçların toplam pazardaki payı yıllık 6,3 yüzde puan azalışla %36,7'ye geriledi. Geçtiğimiz ay 11.218 elektrikli otomobil satıldı ve bu araçların toplam otomobil satışları içerisindeki payı geçtiğimiz yılın aynı dönemindeki %2,2 seviyesinden %12,3 seviyesine çıktı.

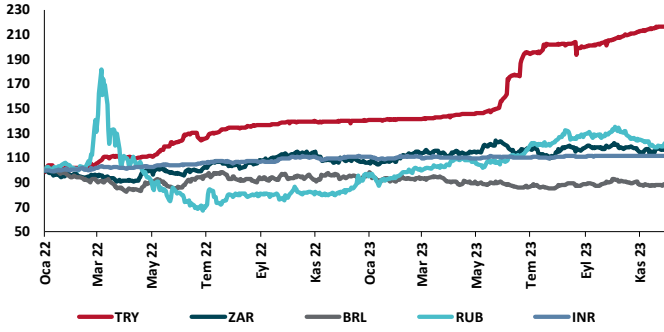
TCMB Faiz Koridoru

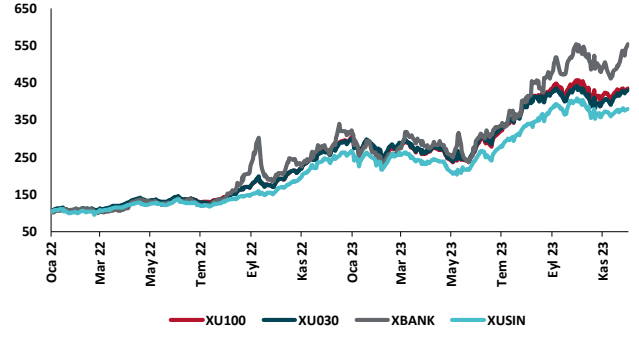
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

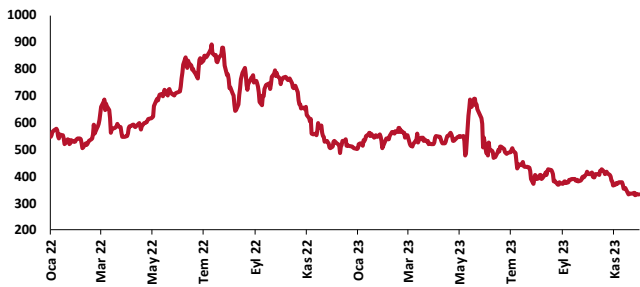
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2021=100)

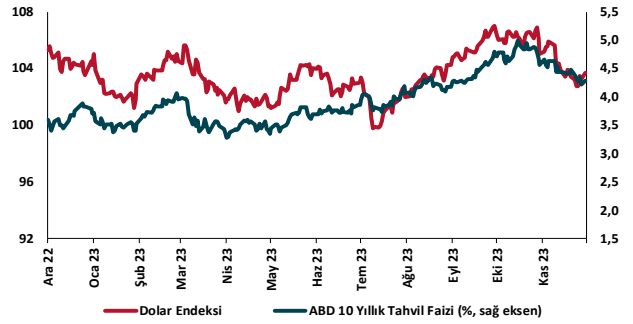
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

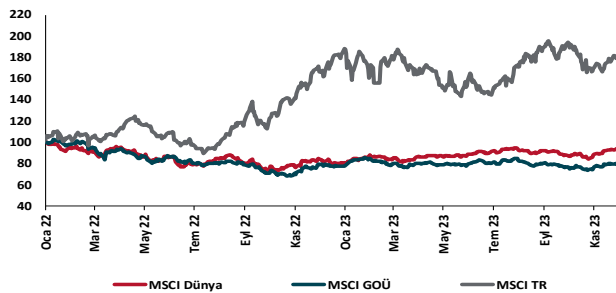
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

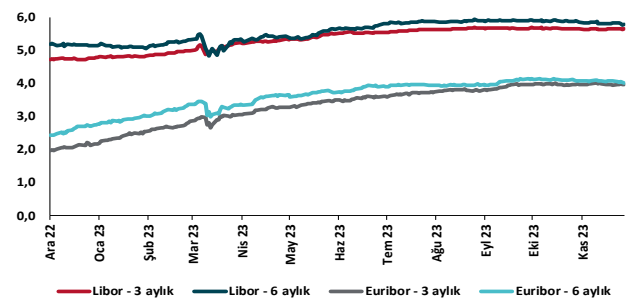
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2021=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2023 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.